

vězení dle druhé věty §u 496 tr. z., při níž promlčecí lhůta činí dle §u 532 tr. zák. plný rok.

Čís. 1078.

Vadnost a nezákonnost při sestavování prvotních ročních seznamů porotců nezakládá důvody zmatečnosti čís. 4 §u 344 tr. ř.

Posudek znalců z oboru daktyloskopie.

V tom, že porotcové odpověděli k různým otázkám různým počtem hlasů, nelze shledávati důvod zmatečnosti dle §u 344 čís. 9 tr. ř.

(Rozh. ze dne 18. ledna 1923, Kr II 783/23.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaných Antonína R-a a Adolfa N-a do rozsudku porotního soudu v Mor. Ostravě ze dne 4. listopadu 1922, jímž byli stěžovatelé uznáni vinnými zločinem loupežné vraždy dle §§ 134 a 135 čís. 2 a 3 tr. zák. — mimo jiné z těchto

důvodů:

Zmateční stížnost obžalovaného Adolfa N-a dovolává se zmatku čís. 4 §u 344 tr. ř. výtkou, že porušeny byly způsobem sestavení lavice porotců předpisy §§ 306 a 307 tr. ř. a navrhuje slyšení nových znalců z oboru daktyloskopie, pokud se týče vyžádání si dobrozdání fakulty. Vývodům stížnosti nelze přisvědčiti ani v tom, ani v onom směru. Ne každé porušení nebo nešetření některého z §§ v odstavci čís. 4 §u 344 tr. ř. citovaných působí zmatečnost, nýbrž jen potud, pokud běží o jejich ustanovení, k nimž právě vztahuje se vyhrůžka zmatečnosti. A tu je zmatkem stíháno dle §u 306 tr. ř. pouze, opomeneli předseda dotaz v prvním odstavci tohoto §u 306 tr. ř. nařízený, a dle §u 307 tr. ř., přikročeno-li k sestavení lavice porotců, ač není přítomno nejméně 24 porotců nevyločených. Tyto předpisy byly však dle protokolu o hlavním přeličení zachovány, což ani stížnost nepopírá. Stížnost vytýká pouze vadnost a nezákonnost sestavování prvotních ročních seznamů porotců, jež prý nevyhovovalo předpisům zákona ze dne 23. května 1919, čís. 278 sb. z. a n. Tento zákon však vůbec neobsahuje vyhrůžky zmatečnosti. Ostatně ani tento zákon nebyl porušen. Služební seznamy hlavních a náhradních porotců pro porotní období, o které jde, byly zřízeny vylosováním z ročních seznamů, které byly dle spisů presidia krajského soudu v Mor. Ostravě zřízeny z osob, v obvodu tohoto krajského soudu bydlících a pojatých do prvotních seznamů, jež byl opatřil krajský soud v Novém Jičíně. K opatření těchto prvotních seznamů byl krajský soud novojičínský v době, kdy byly opatřeny, příslušným. Další úkol zřízení ročních seznamů spadal pro obvod nově zřízeného krajského soudu v Mor. Ostravě ode dne 15. května 1922, kdy zahájil svou činnost, do působnosti tohoto soudu a přirozeně nemohl — měl-li býti předsevzat před započítím prvního porotního období, na den 26. června 1922 ustanoveným — dít se na jiném základě než na podkladě prvotních seznamů, opatřených soudem, v době opatření příslušným. O vyžádání si posudku

(lékařské) fakulty mluví zákon (§ 126 tr. ř.) výhradně jen, jsou-li znalci lékaři nebo lučebníci. Jinak ukládá zákon soudu vyžádati si posudek jiného znalce nebo několika jiných znalců, jež sám určí, na místo posudku znalců již slyšených, a to jen v případě, že posudek těchto znalců jest stížen některou z vad v prvním odstavci §u 126 tr. ř. vytčených a dává soudu na vůli, by opakoval ohledání s přivzetím týchž nebo jiných znalců za předpokladů naznačených v §u 125 tr. ř. a vztahujících se k výpovědím znalců o tom, co zpozorovali, a k nálezu jejich. Ani těchto ani oněch předpokladů zde není. Oba znalci shodují se v jasném, určitém, jakoukoliv pochybnost vylučujícím závěru, že otisk levého ukazováčku — shledaný na pokladně zavražděné D-ové — nepochází od jiné osoby než od obžalovaného Adolfa N-a. Souhlasný posudek je bezvadně odvozen z nálezů. Pramenem pro zjištění totožnosti otisků jest oběma znalcům stejnost charakteristických značek (útvary papilárních linií a bodů). Oba znalci operují ovšem mimo to také s jizvami, správně s přerušeními papilárních linií. Není zde však rozporu mezi tvrzením znalce o těchto jizvách (dvou) a posudkem soudních lékařů. Tito mluví ovšem jen o jedné jizvě; než udali, že od této jediné jizvy — probíhající na hřbetní straně levého ukazováčku N-ova — táhne se příčná větve na spod do kloubové viky (asi záhybu), kde tvoří uzel, z něhož vycházejí 4 výběžky; v otisku prstu, omezujícím se na spodní stranu, mohou pak ovšem tyto výběžky zjevit se jako více oddělených od sebe přerušení papilárních linií, způsobujících dojem více nebo — při neúplném otisku — dvou jizev. Podklad pro srovnání otisků — snímek z pokladny — byl vhodným ku srovnání; tvrzení stížnosti, že znalec P. udal, že hladké předměty nehodí se pro otisky prstů, je nesprávné; znalec naopak udal, že hladké předměty hodí se zvláště k zachycení otisků prstů. Časté ohmatávání předmětů více osobami může ovšem způsobiti, že na témže místě jsou otisky prstů více osob, čímž se pak ovšem mohou státi nezřetelnými. Než přes to není vyloučena možnost jasného a zřetelného otisku i na takových předmětech, zvláště, byl-li otisk zachycen — jak v tomto případě — na hořejším okraji vrchních dveří pokladny, kamž se při otvírání pokladny obyčejně nesahá. A tu jest opět nesprávným tvrzení stížnosti, že znalec A. označil tento otisk levého ukazováčku jako nezřetelný, vadný nebo špatný. Znalec A. udal naopak pouze, že otisk byl poněkud nejasný, jinak že by bylo možno, shledati více značek. Tato věta je blíže rozvedena posudkem v ten rozum, že otisk byl tak zvaný tenký, ne velmi intensivní, pročez — jak se tamtéž podrobně uvádí — zjištění některých z uvedených dvaceti bodů nebyla spolehlivá a nesporná, kdežto ostatní zjištění jsou spolehlivá a nepochybná. Stížnost tvrdí dále nesprávně, že jeden ze znalců (A.) vycházel prý z předpokladu, že otisk pochází od celého prstu, kdežto druhý znalec (P.) praví, že pochází od polovice prstu. Předmětem ohledání byl pro oba znalce — co do levého ukazováčku — tentýž otisk části levého ukazováčku, reprodukováný na obrazci V. a srovnaný s obrazcem VII. Znalec A. opatřil si však sám — jak znalec P. uvádí — otisk prstů, totiž jak se podává (obrazce I. a III. s mosazné vložky pod kliční dírkou pokladny) otisky pravého prostředníku a levého prstenníku, a zjistil srovnáním jich s otisky příslušných prstů N-ových další čtyři body, které znalec P.

ovšem zjistiti nemohl, poněvadž těchto otisků neměl po ruce. Též co do otázky, kolik bodů (charakteristických značek) je zapotřebí k identifikaci otisků, reprodukuje stížnost udání znalců neúplně a tím nesprávně. Znalec P. seznal sice, že P u r k y n ě, jehož kniha r. 1823 vydaná jest základem daktyloskopie jako vědy, žádá pro určitou totožnost otisku s prstem pachatele 60 až 80 bodů a že se obyčejně žádá 64 až 66 bodů, by se vši určitostí mohlo se souditi na pachatele. Než tentýž znalec uvádí dále, že záleží na okolnostech, kolik bodů stačí, a že na příklad v Paříži stačí již 5 bodů. Nelze proto posudku, o který jde, důvodně vytýkati nedostatečnost předpokladů, zjistili-li znalci otisků 20 (pokud se týče 24) bodů, hodících se na stěžovatele N-a, to tím méně, že je zjištěno, že N. byl v místnosti, v níž byl otisk shledán, tentýž den, kdy snímek otisku byl opatřen. Výtky jsou tudíž vesměs neodůvodněny a jsou valnou částí výsledkem toho, že stížnost cituje výpovědi znalců neúplně a nesprávně způsobem pohybujícím se na hranici svévole. Není vadným ani souhlasný posudek, ani souhlasný (až na doplnění jeho A-em) nález obou znalců, kteří — třeba neprodělali kursu a nepodrobili se »příslušné zkoušce« (jaký kurs a jaké zkoušce stížnost ani nenaznačuje) — osvědčili způsobem, jakým vyličili nález a odůvodnili posudek, nade vši pochybnost, že víceletou činností ve službě poznávací osvojili sobě s dostatek vědomostí, zkušeností, dovedností a schopností správného úsudku, takže lze míti důvěru ve správnost jich nálezu a posudku a že nebylo ani nejmenšího důvodu, přezkoumati jejich nález a posudek ještě jinými znalci z téhož oboru.

Zmateční stížnost Antonína R-a shledává zmatek čís. 9 Šu 344 tr. ř. v tom, že porotci odpověděli k druhé dodatkové otázce 10 hlasy ano a k třetí hlavní otázce 11 hlasy ano. Než nesrovnalost tato nezakládá vytýkaného rozporu. Odpověď porotců ke každé z otázek jest odpovědí lavice porotců jakožto celku, nikoliv snůškou odpovědí porotců jako jednotlivců. Vrchní porotce napíše — po sčítání hlasů porotců — ku každé otázce podle toho, jak porotci k ní odpověděli, t. j. jak k ní odpověděla lavice porotců jako celek, »ano« nebo »ne« a poměr hlasů (druhý odstavec Šu 329 tr. ř.). Poměr hlasů připojuje se jen, aby bylo soudu možno posouditi, jsou-li odpovědi vzhledem ku prvnímu odstavci Šu 327 tr. ř. správně pojaty. Na venek a vůbec, jakmile porada byla skončena a porotci opustili poradní síň, nepřichází mínění jednotlivého porotce v úvahu. Mimo to je dle Šu 330 odstavec čtvrtý tr. ř. na vůli porotce, by ustoupil — dokud porotci nevyšli ze síně poradní — od mínění dříve vysloveného; porotce může tedy po případě při poradě a hlasování o pozdějších otázkách své mínění a svůj hlas přizpůsobiti tomu, jak bylo, třeba proti jeho hlasu, lavici porotců odpověděno k některé otázce předešlé. Nelze proto odvoditi vnitřní rozpor výroku porotců z toho, že k různým otázkám bylo odpověděno různým počtem hlasů, nýbrž výhradně ze samého obsahu jednotlivých odpovědí. Takového rozporu však zde není. Kladnou odpovědí k druhé dodatkové otázce zjištěná skutečnost, že Adolf N. byl k vraždě zjednán nebo jiným způsobem k tomu pohnut, jest naopak nutným logickým závěrem ze skutečnosti, kladnou odpovědí k třetí hlavní otázce zjištěné, že Antonín R. Adolfa N-a k loupežné vraždě na Apolonii D-ové spáchané zjednal aneb jiným způsobem pohnul. Výtka vnitřního rozporu výroku porotců je tudíž po-

chybena, nehledě ani k tomu, že mezi 11 hlasy, odpovědivšími kladně ku třetí otázce, je nepopíratelně obsaženo oněch 10 hlasů, které odpověděly kladně k otázce druhé, tedy počet hlasů, který dle prvního odstavce §u 329 tr. ř. ku kladné odpovědi na hlavní otázku třetí sám o sobě stačí.

Čís. 1079.

Pokud jest v tom, že na jednu stranu vah byly dány kovové kroužky, spatřovati podvod dle §u 199 písm. c) tr. zák.

(Rozh. ze dne 19. ledna 1923, Kr II 918/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmatečným stížnostem státního zastupitelství a obžalovaných Františka a Josefa F-ových do rozsudku krajského soudu v Olomouci ze dne 21. října 1921, jímž byli obžalovaní uznáni vinnými přestupkem podvodu dle § 461 tr. zák., zrušil napadený rozsudek a vrátil věc nalézacímu soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.

Důvody:

Na obžalované vznesna byla státním zastupitelstvím obžaloba pro zločin podvodu ve smyslu §§ 197, 199 c) tr. zák., spáchaný dle obžalovacího spisu tím, že v roce 1920 v P. ve své veřejné místnosti užívali úmyslně váhy, která v sobě méně drží, čímž zákazníci jejich měli na své majetnosti utrpěti škodu. Napadeným rozsudkem byli obžalovaní uznáni vinnými přestupkem podvodu ve smyslu §u 461 tr. zák., spáchaným dle rozsudkového výroku tím, že při vážení masa listivým předstíráním, přidavše na stranu váhy, kde se vážívá maso, dva kroužky ve váze 1½ dkg, uváděli své zákazníky v omyl, jímž tito měli na svém majetku trpěti škodu, 200 Kč nepřevyšující. Skutkové podstaty zločinu podvodu nalézací soud v jednání obžalovaných neshledal, dle rozhodovacích důvodů rozsudkových proto, že váhy ani závaží nebyly nijak porušeny, nejednalo se tudíž dle názoru soudu ani o nepravé nebo méně obsahující váhy ani o použití nepravých nebo méně obsahujících závaží. Zmateční stížnost státního zastupitelství jest odůvodněna, pokud vytýká rozsudku zmatečnost dle čís. 5 §u 281 tr. ř. Již rozsudkový výrok, v němž se mluví o přidávání kroužků na stranu váhy, kde se vážívá maso, nasvědčuje tomu, že nalézací soud nespatřuje podvodné jednání obžalovaných v tom, že, jak jim za vinu klade obžaloba, používali váhy, která v sobě méně drží, neboli váhy, k cíli ošálení zákazníků trvale změněné, nýbrž jen v podvodné manipulaci při vážení na váze nikoliv nepravé nebo méně obsahující. V rozhodovacích důvodech pak se zjišťuje, že když dne 11. listopadu 1920 přišel cejchmistr Richard Z. s tržním dozorcem Vincencem K-em do jatky obžalovaných, obžalovaná Josefa F-ová chtěla nepozorovaně s miskou vah na straně, kde se váží maso, odstraniti dva kroužky. Jiných zjištění, týkajících se otázky, kde a jakým způsobem byly ony kroužky na váze umístěny, byly-li na ni zejména upevněny, rozsudek neobsahuje; než jak výrok